

KOVA

KOVA
Lietuvių darbininkų savaitinis laikraštis,
išein kas penktadienį, Philadelphia, Pa. U. S. A.
Prenumerata:
Ant metų į visas šalis avieto..... \$ 2.00
Ant pusės metų..... \$ 1.00
Apgarsinimų prekės:
sykį colis 50c: mėnuo už colį 1.00; metal
už colį \$ 10.00.
Stuodiant raštas, pinigūs ir visuose
kituose reikaluose susisiekiant adresuokit:
„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

„KOVA“ The Lithuanian weekly, pub-
lished every Friday, by J. O. SHIRVYDA,
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.

Subscription rates:
One year in all parts of the world \$ 2.00
Six month " " " \$ 1.00

All communications should be addressed to:

„KOVA“
412 Siegel str.
Philadelphia, Pa.

ORGANAS LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ PARTIJOS AMERIKOJE.

Nr. 25

Philadelphia, Pa. 22 Birželio (June) 1906 m.

Metas II

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

«Mėšlų kratikai.»

Amerikos prezidentas Ruzvelt pagar-
sėjo savo įdomum išsitarimu. Jis nesoni-
niai kalbėjo apie šios gdynės kritikus-
rašėjus ir pavadino juos «muck rakers»
(mėšlų kratikai). Ne visiems jis tą var-
dą suteikė, bet tiems kurie krato-kedena
Amerikos trustų ir šep jau kapitalistiškų
sajungų nešvarius darbus. Ruzveltui,
kaipo kapitalistų atstovui, nesimėgsta
išvertimai jo kliasos vidurių. «Mėšlų
kratikai» jis pavadino, nors ne įvardijo,
tokius sociologus ir socijalistus, kaip:
Graham, Stokes, Veiland, Debs, Sincler
ir kitus, tai yra tuos, kurie skelbia soci-
jalizmo principus. Susizgribo, ponulis,
nevietoj išsišokęs, nes savo nelemtu išsi-
tarymu priskyrė savę prie... «mėšlų».

Bet tiemsiams «kratikams» Ruzvelt,
nenoroms, padarė didelę naudą. Jis juos
pareklamavo ir padėjo pastumėt darbą.
Gadynėje bausių suktybių ir buržuazinio
Amerikėje supuvimo, kritikai («krati-
kai») dabar įgijo neišpasakytai aukštą
visuomenės paguodoną. Ruzvelto pasi-
tyčiojimas tik pagimdė žmonėse žingei
dumą. Jis pats pasiliko rolėje nesubren-
dusio vaikezo, kurs sau nepatinkamus
žmonės tik riebiai ir nešvariai moka pa-
koliot.

Dabartiniai laikai teip sparčiai maino-
si, žmonių vardgdienu padėjimas Ameri-
koje teip eina blogyn, kad diena iš die-
nos čion laukiama kokių nors didelių
perversmų. Oras čion kaista, kapitalistų
sistemai grasina bausis paojus. Taigi ir
Ruzveltai bei kiti jo sėbrai, saugotojai
«mėšlų» nuo «iškratymo», priversti tam-
pa griebtis už įvairių savo «sargybos»
priemonių. Vietomis net patis griebia
nuo «kratikų» šakes ir krato «mėšlus».
Teip buvo su pernai iškeltais tyrinėjimais
apsargos (insurance) kompanijų va-
gysčių, teip buvo šį pavasar su perval-
ginėjimais geležinkelių, teip dabar eina-
si su mėsos trusto perkratymais. Žino-
ma, jie tik nuduoda bekratą; ištikrųjų,
tai jie juos dar storiau apkasa smiltimis,

kad žmonės nepamatytų ir jų smarvės
nepajustų.

Atgal bus netoli pusės metų, kaip pa-
rašė drg. Upton Sinclair savo garsią apy-
saką «Jungle» (Raistai, krumokšliai, pel-
kynai). Joje išvyniojo socijalistas auto-
rius baisesias dramias Chicagos gyvulių
piovyklose, paimdamas veikiančias apy-
sakoje ypatas – lietuvius. Teip realiskai
ir teip skaidriai ten matosi mėsos trusto
šelmystės; teip faktiskai kapitalistai pas-
tatyti į vietas kriminalistų, maitinančių
žmones supuvusia ir pilna mikrobu mė-
sa, dvėsusiais valgomais ir nevalgomais
gyvuliais, net kartais žmogena, – kad
šurpas, koktumas ir pasibiaurėjimas lė-
čiausio žmogaus sązinėje pakla, kaip
galinga audra. Teip plačiai apiepiestas
padėjimas darbininkų, parduodančių sa-
vo moteris, seseris ir dukreles paleistu-
viam «bosams», kad gaut piovyklose
darbą ir kašnį duonos, – kad suakmenė-
jusio ciniko širdis sudreba nuo tokių
«laisvoj» šaly darbo sąlybų. Kada «Rai-
stai» tik ką išėjo iš-po spaudos, tai jie
sutiko dvejoją kritiką: žmonės šviesių
pažiūrų tą knygą sulygino su kliasiskais
ir didžiausiais Amerikos veikalais; tuli
autorių sulygino su Zolia, Jack London
ir kt.; bet kapitalistų-gi «geltonoji spau-
da», nors pripažino galingumą stiliaus,
tečiaus vienbaisiai nuskalijo, jog aprašy-
mai esą neteisingi, išmislyti. Mėsos trustas
net ketino autorių legaliskai perse-
kiot už apšmeizą. Tuojaus po to išlindo
ir Ruzvelt su «kratikais mėšlų», nors tą
knygą buvo tik girdėjęs, o ne skaitęs.

Bet kapitalistų ir jų bernų kreitėjimas
netikėtai susidurė su siena. Pradėjus
mėsos trusto viešpačiams gązdint Sin-
clair'ą kalėjimu, šis apskelbė spaudoje
keletą dešėtkų dokumentų, gautų iš tik-
rų versmių ir nuo žmonių dirbusių pio-
vyklose, kurie prisięga patvirtino prive-
stus knygoje «Raistai» bausiuosius fak-
tus. Tula moteriškė New Yorke net at-
nešė kudikio pirštuką, kuri rado gražio-
je dešrukej, vadinamoj «Frankford sau-
sage». Emė kilt visuomenėje įvirtimas.

Sujudo nuo to visi «mėšlų» sargai, net
ir pats Ruzvelt griebėsi perskaityt «Rai-
stus». Ir štai, umai jis paliepia pertraukt
Vašingtono kongrese visus darbus ir pa-
veda senatoriams kuogreičiausiai imties
už peržiurėjimo piovyklų pramonės.
Mat kaip vienas «kratikas mėšlų» suju-
dino riebius Sujungtų Valstijų valdonus
griebtis už šakių! Ištyrė, išbuvo ir rado
tokius dalykus, kurių nedrįsta spaudon
paduot. Kasinėja poneliai «mėšlus» kad
žmonės nebmatytų jų... Vien tiktai nuo
patilpusių ištraukų šurpas ima, kokios
piovyklose yra darbo sąlygos ir kokią
mėsą Amerikos žmonės valgo dėlei pri-
vatinio milijonierių pelno. Sako, kad
«Raistuose» aprašyta tik šešėliai tų biau-
rybių, kokios ten iš tikrųjų yra. (Ta
knyga jau yra baigiama verst, ir tula lie-
tuviška firma, kaip girdėtis, apsiėmusi
esanti išleist. Lietuviams ji ypač svarbi,
nes lietuviai ten yra aprašomi. Iš antros
pusės, tai puikus socijalistiskos beletris-
tikos veikalas.)

Baigiu apie «kratikus mėšlų» ir «mėš-
lų» sargus. Iš tikrųjų mėš, socijalistai,
šėdieną esame «kratikai». Vieni daugiau
išskratom, kiti mažiau. Bet vienas daly-
kas yra tikras, kad mėš kratom, kapo-
jam ir kertam tuos krumus ir raistus.
Mūsų iškovotoje tvarkoje nebus maiti-
nami žmonės dvėsena mulų, arklių, šu-
nų, kačių, žiurkių ir kas biauariausiai...
mirusia žmogena. Yra puikūs laukai,
yra milijonai be darbo žmonių. Galima
augt gražius, sveikus ir raidžius gyvu-
lius; galima bus maitjtis sveiku mėšiniu
maistu, jeigu dar mokslo nebus išrasta
dar skanesni, dar sveikesni ir visiems ly-
giai prieinami valgiai. O tas bus socija-
lizmo surėdyme.

Vargomatis.

Žinios iš Lietuvos.

Daugailiai, Kauno gub. – Czia žmo-
nės dar gana tamsūs. Valdžiai pasisekė
apmaut liaudę aprusinio ir ištvirkimo

LIETUVIŲ LITERATŪROS
CENTRALINIS ARCHYVAS
Brooklyn, N. Y., U. S. A.

maišu. Popų kultura čia tą padarė, kad žmonės nieko mielesnio neturi, kaip degtinės sąkrovą. Kada po visą Lietuvą plačiau, tas bauriasis žmonių kišenių milžtaves revoliucijonieriai trupino, tai čionai žmonės patįs bėgo monopoliaus sergėtu, kad jo nieks nepaliesytų. Tečiaus visgi neišsergėjo, nes 11 balandžio, kokie vaikinai atėję sudaužė alei vieną bonką; alpstantiems «sargams», ginantiems caro koserės šaltinį, pakišo panosėn revolverius.

A. Voketka.

Južintai, Kauno gub. – 23 balandžio čion kasmet esti šv. Jurgio atlaidai ir arklių mugė. Ir šįmet žmonių į mugę buvo atvykusių iš visų kraštų. Pribuvo ir Rokiškio anstolis su savo sargybiniais, teipgi dar ir aplinkinių miestelių urėdninkai, kaip: Dusėtų, Kamajų ir kt. Kareiviai, prisitraukę šnapso iki ausų, vieni sergėjo monopolį, kiti valkiojos po miestelį dairydami, ar neatsiras kur «darbo». Prie jų tuojaus prisivilo čionykštė panaktinė «inteligencija» – šnipai, ir rodė su pirštais, katrie esą socialistai. Tarp kitų tųjų «inteligentų» šie smailiausi yra: miestelio Rudokas, Minkunų sodžios Tijunėlis ir Girelės sodžios Tutinas Antanas. Visi, kuriems virvė seniai gatava... Tečiaus tuomtarpu medžioklė ant socialistų nenusidavė, nes įzymesniejie vaikinai nuo caro bernų sergėjos, nenorėjo bereikalo susikabinti. Bet tai dienas vienok nelemta buvo užsibaigt be praliejimo nekalto kraujo. Apie vidurdienį, pasigėrę vaikinai ėmė ir susipėšė. Tarp jų tuojaus įsimaišė urėdninkas. Kas ten smogė jam per galvą. Pribuvo ir sargybiniai. Vaikinai ėmė bėgt, o tie vyčiai ir iš užpakalio šaudyt. Dviems pataikė, iš kurių viens tuojaus mirė. Kitą kardu, Skeirių miške prisiviję bairiai sukapojo. Miestelio žmonės pabugę nežinojo ką daryt- Vieni bėgo namo, kiti bažnyčion. Tuotarpu sargybiniai ėmė laidyt šuvius į minią. Krito ant žemės žmonės, moteris ir kukikiai. Kam krutinėn, kam koton, kam rankon kulipkos paklindė. Dar valandikę, ir jau gulejo kruvini žmonės, o ties jais buvo klanai kraujo. Suzeistie jie šaukė vandens, kiti kunigo. Bet žmonės labai bijojo eit prie sušaudytų savo brolių. Taigi pagalbon pribuvo jaunas dvarininko Faliejevo sunus (rusas), kurs savo arkliais atvezė iš Dusėtų daktarą, suglobė suzeistuosius, o anstolį bairiai gėdino ir gązdino už tokią baurią nekaltų žudynę. Suzeista, kiek žinoma, 14 ypatų. Kremėšiškių sodžiaus Kvederienė tuojaus pasimirė (jos sunų policija gauda, kaipo socialistą). 3 ypatas, kaltinamas nežinia už ką, – turbūt už tai, kad neišsisergėjo nuo kulipkų, – nuvezė

Rokiškio lignonbutin po policijos priežiurą. 4-ris išvezė Dusėtų lignonbutin, o 4-as suzeistas ypatas žmonės slapta parsivežė namo. Sako, kad ir daugiau esą suzeistų.

A. D. Kariukas.

Užpaliai, Kauno gub. – Neseniai čion ištraukė iš upės «Szventosios» vieną užmuštą šnipą. Daugelis čia buvo šnipų privisę, bet visi dabar atsiėma judošiaus algą: daugiausiai gauna bairiai iškaršt savo kailį. Senasai vaitas, Žvironas, tapo už išdavinėjimą žmonių mirtinai supliektas. Kada nuvezė pas daktarą, tai tas vaistų nedavė, nurodinėdamas, kad «jam geriausi vaistai yra – virvė ant kaklo ir – pelkėn».

A. D. Kariukas.

Draugai! Apsisaugokim, nes caro valdžia nori mus apvogti.

(Atsisaukimas)

Caro vyriausybei reikalingi pinigai. Po Naujų metų jai reiks apsimokėt procentai ir dalis skolos, paimtos vedimui karės (vainos) su japonais. Tų skolų ir tų procentų susidarys mažiausia 325 milijonai rublių.

Caro valdžiai reikia išpirkti iš japonų nelaisvės ir parvezti namon 60 tukstančių mūsų kareivių; išpirkti tegalima bus dešėtkais milijonų rublių.

Caro valdžiai reikia papirkt ir nutildyt tie vaikai, kurie iš Maudžurijos grįžta. Tie vaikai jau sudaužė miestus Vladivostoką, Charbiną ir Tomską, jau jie paėmė į savo rankas Sibiro geležinkelį ir dabar patįs, kaip įmanydami, važiuoja namon, kad čia ant vietos pasirokuoti su tais jenerolais ir činauninkais, kurie juos pasiuntė tolimon šalin ant pragaištės ir nežmoniškų kančių.

Caro valdžiai reikia patraukti savon pusėn ir ta kariumenė, kuri buvo namie. Kareiviai jau nebenori valgyt supuvusių kopustų ir sukirmijusios mėsos. Jie nebenori šaudyt savo brolių-darbininkų ir valsčionių, daugelyje vietų pareina žmonių pusėn ir kartu kyla prieš caro valdžią.

Caro valdžia mano, kareiviai nurimsią, gavę šiokią-tokią algą, kiek daugiau košės, sveikesnės mėsos, vieną-kitą cukraus kąsnelį. Tegul vyriausybė su mano, kareivius galėsianti titėms numaldyt, tegul ji tik neužmiršta, kad ir toms titėms reikalingi bus milijonai.

Caro valdžiai reikalinga daugiau policijantų, žandarų ir šnipų. Reikalinga surinkti nauji kazokų pulkai ir pastatyt nauji kalėjimai, nes visuos kraštuos sukilo prieš tą valdžią darbininkai ir valsčionis, visur vargo žmonės imas ginklų į rankas ir taikos galą savo terionims užduoti. Reikia ta revoliucija sustabdyti,

bet sustabdytumui reikalingi milijonai.

Caro valdžiai reikia padidint algą savo tarnams. Szuo, kad ir geriausias, turbut gerai lakintas, jeigu jo darbas yra sunkus; kitaip jis pabėgs. Jau bėga ir da labiau bėgs visokie policijantai, žandarai ir činauninkai, nes dabar bombos ir revoliucijonierių kulkos kasdien dešimtimis jų nušluoja. Juos galima sustabdyt, tik rublį pažadėjus, bet tuomet vėl reikalingi milijonai.

Ir tų milijonų caro vyriausybei dabar reikalinga šimtais. Tik iš kur jie paimt? Iš savo kasos valdžia jau grando paskutinius skatikus.

Iš mokesčių šįmet nesukursi. Valsčionis trijų dešimtų gubernijų Rusijos badą kenčia ir nebetur jau duonos. Valsčionis Lietuvoj, Latvijoje, Estuose, Lenkijoje, ant Kaukazo kai-kur ir pačioj Rusijoje, nors turi da kokį skatiką, bet carui jo neduoda ir neduos, nes jau suprato, kad caro valdžia yra pikčiausiu jų priešu, o kas gi savo priešą rems?

Caras liepė 12 gruodžio savo ministru reikalingus pinigus 400 milijonų rublių pasiskolint. Bet kas gali skolint pinigus caro valdžiai, jau prasiskolinusiai lig ausų? Kas gali duot pinigus tokiai valdžiai, prieš kurią sukilo visos valstybės darbininkai ir gali ryt, poryt jai galvą nusukt?

Užsienių kapitalistai jau nebeduoda vyriausybei pinigų, nes bijo juos pragaišint. Neduoda ir savieji bankieriai; pastvėrė maišelius su auksu visokie pilvočiai neatsigrįzdami dabar bėga už sienos, bijodami prikišti ir savo kailį ir vogtus iš darbininkų prakaito pinigus.

Tai iškur gi gaus valdžia tuos 400 milijonų rublių?

Ji nori juos tiesiog iš mūsų kišenių pavogt. Ji nori tą padaryt švelniai ir tykiai, kaip gerai prityręs vagis ir štai kokiu budu.

Tarp mūsų dabar pasipylė daugybė popierinių pinigų. Tie popierėliai tik dėlto turi pinigų vertę, kad Peterburge, Valstybės Banke gali tiek aukso rublių, kiek yra išleista popierinių ir dėlto kol kas visuomet galima popierį auksu paimnyt. Bet tas auksas, uždirbtas rankomis darbininkų, yra caro valdžios rankose. Ir tą auksą valdžia jau pradeda vogt. Jau ji paėmė 240 mil. rublių ir vietoj pinigų paliko bankui savo vekselius, bankroto vekselius. Paimto aukso caro bernams neužteks; jie paims visus 400 milijonų rublių ir išveš juos užsieniu mokėti savo skolas ir procentus.

Caro valdžiai negana bus ir 400 milijonų. Kad sugniaužt darbininkus ir sukilusius valsčionis ir nepaleist valdžios iš savo rankų, ta gyvačių gušta, vadina-

ma caro vyriausybė, nieko nežiūrės. Ji jau prazudė, supudė, pasmaugė simtus tukstančių žmonių; ji žudys savo priešus ir toliau, ji reškučiomis barstys auksą aplinkui savęs, bile tik patraukt prie savęs kareivius, policiją, ponus ir visus paperkamus gyvulius. Auksą valdžia ims iš kapitalistų, o jeigu nuo jų negaus, ims iš Valstybės Banko, kol ten bus dabent vienas aukso pinigėlis.

Bet kuomet caro valdžia pabaigs grandyt Banko arodus, tuomet, draugai, iš šimtrublinės bumaškos galėsit susisukti bankrutką ir ramiai ją surukyt, nes ta bumaška jau nei skatiko nebebus verta. – Banke jau nebus ant ko jos atmainyt.

Gal caro valdžia da ir kitokių kelių pamėgins mus apgauti. Ji turi didžiausią fabriką popieriniams pinigams dirbti. Ji gali tų pinigų pridirbti simtus milijonų ir tarp mūsų juos paleisti. Gali tų pinigų tiek atsirasti, kad ant vieno aukšnio rublio prisieis penki popieriniai. Tuomet, poperėlį atmainant, mes gausim nuo caro valdžios 20 kapekių auksu už poperinį rublį, o gal ir mažiau.

Jog laike francuzų revoliucijos už poperinį rublį mokama buvo tik viena kapeika auksu.

Laike Sevastopolio karo, prie caro Mikalojaus I-jo už popierinį rublį mokama buvo 27 kapeikos. Neuzilgo sulauksim ir mūsų tokių laikų, jeigu išanksto neapsidairysim.

Draugai darbininkai ir darbininkės, apsaugokim! Nedaleiskim, kad auksas, mūsų prakaitu surinktas, patektų į rankas caro valdžios ir prieš mus būtų apverstas.

Todėl, nebeimkim poperinių pinigų. Jeigu kas turit bumaškų, tuojau neškit kaznačeistvon ir reikalaukit, kad jas apmainytų ant aukso. Smulkių sidabrinų pinigų imkit nedaugiau, kaip penkius rublius. Atsiimkit savo įdėtus pinigus iš taupomųjų (sberegatelnų) kasų, iš bankų ir kaznačeistvų, nes jie gal greit subankrutuos ir jūsų pinigai bus prazuvę. Jeigu pasiskubinsit, da galėsit savo kruvinau uždirbtą skatiką nepragaišinti.

Bet mums, draugai, neužtenka gelbėt savo rublius, kurių pa darbininką vargojų ne kiek teatsiras. Mums reikia griaut mūsų pikčiausias priešas, – caro valdžia. Mums reikia įgyti laisvę ir paimiti valdymas savojo krašto į savo rankas. Mums reikia, kad Lietuvos reikalais rupintus žmonių atstovai išrinkti Vilniaus Seiman visų suaugusių Lietuvos gyventojų, vyrų ir moterų, neskiriant nei tautos, nei tikėjimo, visuotinu, slaptu; tiesiu ir lygiu balsavimu. Mums reikia, kad tokią-pat laisvę įgytų kiekvienas kraštas Rusų valstybės, kaip Latvi-

ja, Lenkija, Baltusija ir kt., kas tik panorės savaip įsitaisyti. Tuomet mes su jais susidėsime, kaip lygus su lygiu, vienon žmonių valdomon respublikon.

Tik tokį surėdymą iškovojus, atvės prakaituotas darbininko veidas, pasileis jo rankos, išsities nugarą ir jis pradės kaip žmogus gyvent. Tik tuomet susidrusit mūsų spēkos ir galėsime smarkiau remtis su ponais skriaudikais, greičiau eiti prie socializmo, kur nebebus jokio prispaudimo, jokios skriaudos.

Todėl griaukime valdžią, kuri mums skersai kelio sustojo. Ji nebeturi pinigų ir bankrutuoja. Padėkime jai visai pasibaigt. Todėl nebemokėkim jai jokių mokesčių ir kitiems neleiskim mokėt. Uždarykim visus monopolius, o kur uždaryt negalėsime, išdaužykim juos, kad caro valdžia jau nebetrauktų milijonų iš mūsų kišenės. Nebegerkim degtinės patįs, nebeleiskim jos niekam pardavinėt, nė kitiems gert. Kuomet pas carą nebebus pinigų, nebebus pas jį nė vaiko, nė policijos, nė zandarų. Kiekvieną skatiką, pasilikusį nuo nemokėtų mokesčių, nuo girtuoklystės arba senatvei ir ligai atidėtą, apverskim dabar apsišvietimui susirišimui vienan burin, apverskim ant ginklų. Szaudyklė ir geras revolveris šiaudien yra geriausiu apgynėju vargdieniu žmogaus nuo ligos, nuo skriaudos, nuo nelaimės.

Kuomet rankose kiekvieno mūsų bus geras ginklas, kuomet darbininkai visos Rusų valstybės, o su jais kartu ir valsčionis, tą ginklą išties kakton caro tarnų, tuomet caro valdžiai jau bus galas. Vietoj saujelės ištvirkusių gyvulių, kraštą paims valdyti patįs žmonės. Gyvenimo šeiminkais paliksime mes, darbininkai, ir patįs pasirūpinsim rasti gerą vaistą nuo savo bėdų.

Szalin poperinius pinigus! Szalin caro valdžia! Tegyvuoja revoliucija! Tegyvuoja ginkluotas sukilimas! Tegyvuoja socializmas!

*Lietuvos Socialdemokratų Partijos
Centro KOMITETAS.*

1906 m. sausio m. Vilniuje.

Iš reakcijos vėl revoliucija.

(Bielostoko skerdynės. – „Duma“ eis ant „atilsio“, o caras pabėga. Streikai ir revoliucija.)

Baisios žinios parlėkė iš Rusijos. Birželio 14 Bielostoke išpiovė juodašimčiai labai daug žydų. Užpuolė ant jų gerai organizuoti pulkai. Ėjo vyrai susitepę ir nesusitepę veidus, po 10–15 ypatų bureliais. Vieną po kitos išsilaūžė sąkrovos, sunaikino viską ką tik rado, žydus mušė, smaugė ir peiliais skriodė, paskui išsvaidė lavonus per langus ant gatvių, mušė

ir bėgančius iš miesto, mušė net ant stoties žydus važiuojančius geležinkeliu, sustabdę traukinį. Policija nesirodė. Kareiviai buvo išsiųsti neva tvarkos daryti, bet ir jie, matyt liepti, šaudė į bėgančius nelaimingus užpultuosius. Tie kurie matė, pasakoja, jog Bielostoke atsikartojo scenos dar baisesnės, negu baisios atminties skerdynės Kišineve ir Gomely. Čielas aštuonias valandas siautė piovimai ir mušimai. Juodašimčiai elgės tarsi paleisti žvėrys iš vertepų. Lavonais nusigrindė Bielostokas, kraujo klanai pasėmė jo gatves. Netoli tukstančio sužeistų, ir daug užmuštų. Vienas Odesos korespondentas tyčia skaitė ant gatvių lavonus; suskaitęs 190 ant gatvių. Bet kur dar sklepuose, daržuose, laukuos ir priemiesčiuos. Miestas išgriautas ir dega liepsnose! – Bet už ką žydus mušė? Klausykit. Valdžios užtvirtinta telegrama pranešė, jog žydai užpuolė ant katalikų procesijos, metę bombą ir užmušę kunigą. Bet išsiųsti iš Peterburgo tyrinėtojai nerado nė krislo teisybės. Buvo teip. Einant žmonėms apie bažnyčią, prisigrudo keletas miesto valkatų ir iššovė į meldžionis. Matyt, tai buvo valdžios pasiųsti juodašimčiai. Kada šuvis du žmogu sužeidė, tada tie pats valkatos sušuko: «žydai užpuolo, – ginkitės!» Tai ir buvo signalas žydų mušimui. Dabar valdžia, sugriebta už vuodegos, jau suka kitaip; jau surado, kad revoliucionieriai šovė į procesiją. Bet jos organai, tie nakties paukščiai, dar smalesnių vuoslių. Pav. «Novoje Vremia» vienu brukniu savo purvino snapo iškasė naują faktą. Anot jo, piovyne žydų išėjusi iš keršto miestelėnų, už neseniai užmuštą vietinį policmeisterį Derkačovą. Rasis gal dar ir daugiau «faktų», bet visi jie bus viens už kitą melagingesni. Tas tai yra tikras faktas, kad policija jau už mėnesio grasino žydus pamokyt, dalino žmonėm juodašimtinus, valdžios užtvirtintus atsisaukimus. Ir kada žydai, nujauzdami skerdynes, šaukės prie Grodno gubernatoriaus kad tas to nedaleistų, tai šis liepė but ramiai ir tylėt.

Iš caro palocių parėjo į «dumą» linksmi paskalai. Butent caras visus «dumininkus» 28 birž. paleisias «pasilset», o pats išvažiuojas su visa šeimyna į suomiškus vandenius. Kytresniejie iš «dumininkų» štai kaip tą caro rupestingumą išsiaiškina. Jie sako, kad jeigu «dumininkai» 28 birž. išsiskirstys, tai jiems susirinkt Peterburgan jau nebebus kada, nė ko: «dumos» vietą užims Trepovo diktatura. O kaslink caro išvažiavimo, tai jis tiesiog pabėgęs gelbėdamas savo ypatą. Laisvamaniai ir demokratai baisiai nuliudė, kad caras teip sudergė savo

duotus jiems draugiškumo prizadus ir sutrupino jų blizgančią viltį. Apsivylė caru ne tiktai minkštakakčiai «etiškijie» Rusijos «tautičiai», bet ir užsienių bankieriai, kurie įkišo caro paskolon savo milijonus tiktai ant tokių sąlygų, jeigu bus sušaukta «duma». Dabar ir jie pamatė, kad socialdemokratiai ir revoliucionieriai sakė teisybę, jog carui ne «duma» reikalinga, bet pinigai ir atėmimas nuo žmonių jau iškovotų laisvių. Pamatė, kad gali tiek savo įskolinimus bematyt, kaip savo nosę. Gailėkitės žiurkučiai, nes jūsų prigimimas vis jus nuveda prie paspragytų žabangnos lašinių!..

Apie pačią «dumą» daug ko šnekėt nebėra. Jau baigia ji savo gyvenimo du mėnesiu. Linksmai ten bėga laikas tiems komedijų «parlamento» šulams po akompanimentu trenksmo kanuolių provincijose, vaitojimo mušamų, šaudomų ir visaip kankinamų žmonų. Du mėnesiai zaunų į armotų skylių, o pasekmių – jokių. A nė vieno, pagaliaus mažiausio jų reikalavimo neišklauso. Pagaliaus nieks jų nė nebeklauso. Retą dieną koks valdžios «tuzas» dar užklysta «dumon», į tą mameliukų teatrą, pasirukyt cigarą. Tuom valdžia aiškiai rodo teisingumą kieno ten iš Trepovų ištartos patarlės: «jūs ten zaunokit, o mės dirbam savo.» Rods paskutiniu laiku girdėtis silpni «kadetų» protestai prieš tokį ignoravimą «parlamento»; rods ketiną, sulaukus 28 birž., t.y. dienos jų paleidimo, nepasiduot ir sėdėt toliaus. Tečiau vargiai išsėdės iki 29-tos birž., jeigu «dumon» įsibruoš gerai pažįstama nagaika...

O provincijose eina toks pat bruzdėji mas, ruošimaisi į kovą, kaip ir paties caro kanceliarijose. Daugelis, ramesnių kaimiečių išrinko naujus pasiuntinius ir išsiuntė Peterburgan, kad dabotų, ką ten veikia (tai yra neveikia) pirmieji; kiti reikalauja kad atstovai grįžtų namo. Socialdemokratiai ir socialrevoliucionieriai organizuoja streikus. Pakol kas jau streikuoja dideli darbininkų skaitliai Maskvoje ir kituose miestuose. Eina gandas apie generališką streiką, kurs yra revoliucijos pirmtakunas. Miestų viešbučiuose, restorantuose ir ant gatvių visi kalba vien tik apie revoliuciją. Teroristai veikia. Varšavoje nugalabino kelis policijantus. Net ir kapitalistų laikraščiai pranašauja, kad ateina laikas tokių perversmų, kuriuose proletarijatas iškils ant visų Taurydinių palocių ir «dumų».

Ką daro caras tuomtarpu? Jis paliepęs visus kazokus pašaukt į tarnystę ir visiems, kurie gerai gįs nuo žmonių «tėvynę», prizadėjęs apdovanot po gabalą žemės amžinon savastin. Szeipjau carui

nedaug revoliucija rupi. Jis kasdieną sodnuose lošias «lawn-tennis», o fizikos profesoriai sako, jog kasdieną einas miklyn – iš 10 sykių pataikąs mest bolę net 4 sykius!...

DARBININKO KRONIKA.

¶ Wilmerding, Pa. – Mieli broliai ir seserj! Jau daug mūsų brolių darbininkų papludo kraujuose bejieškodami laisvės, bet visgi da negavo. Piktas kraugėrys, caras, tebedalina tuščią laisvę ir kemša kalėjimuosna mūsų brolius, baisiausiai ten juos kankina; kitus nužudo ant vietos, durtuvais subado, kulkoms suvarsto, kitus kazokai užplaka nagai-koms pririšę prie stulpų. Bet caras to žvėriško amato neapmalšo. Žada duot liuosybę, ir už liuosą žodį kankina. Užtaigi, vieton žuvusių, stoja kiti ir bepaliovos šaukia liuosybės. Įduko caras ir griebėsi sušaukt «dumą»; bet renkaūt atstovus į tuos «dumus», leidė juos per kelis kostuvus: tai policijos, tai žandarų, tai kazokų, pakol rado sau «tiukamus». Bet ir čia tyronas apsiriko; nenusisekė, kaip norėjo, nes darbininkai pastatė savo drutus atstovus, kurie drąsiai stato žmonių reikalavimus ir šaukia paleidimo politiškių prasikaltėlių; darbininkų atstovai tvirtai laikosi tame komedijų parlamente, net su demokratais susirėmė, už tai, kad tie švelniai apsieina su caru; darbininkai žino, kad su švelnumu nieko nuo caro negausi. Taigi tikėkimės, broliai: jeigu tik caro valdžia nesutiks ant darbininkų reikalavimų, tai ir vėl sukils visi žmonės, po caro letena prispausti, su ginklu rankoje ir privers carą, kad išpildytų darbininkų reikalavimus. Broliai ir seserj! Rengkimės ir mės prie tos šventos kovos prisidėt, ir rinkime aukas kur tik galima; prisirengkime už laiką, nes tada nelaikas bus, kada mūsų broliai pareikalau ginklų; o ką mės tada jiems duosim, jeigu nebusim prisirengę? Nemiegokim, broliai, budinkim vienas kitą. – Czia prisiuočiu 7.30 aukų, kurios vestuvėse K.Jankauco tapo sudetos: – susirinkę lietuviai, linksmai bedainuodami, pamatė, kad vienas iš jų – A.Morkunas, padavė gražų užmanymą ir metė kvoterį, visi pasiskubino tą dailų paveikslą pasekt. Paskui A.Morkunas ir J.Rudzenskas perėjo kolektuodami per visus susirinkusius, nepraleisdami nė vieno; reikia primint ir apie tą, kėd kelios tamsios moterėlės, stvėrė už suaukautų centų, išjuokdamos tuos, kurie renka, buk jie renką sau; laimikis, kad dar nelabai buvo įkaušę, tai pasisekė atprašyt. Bet kitas čia radosi da smarkesnis, tai J.Raižys, kurs, išgirdęs, kad ren-

ka revoliucijai aukas, žmogus net pastiro; ėmė sketriotis: «ant kokios čia laisvės kovojimo renkat? Tai dar geresnės laisvės norit! Ag Lietuvoj kožnas ant savęs ponas». Tą pasakęs, kirto per skrybėlę, kurion buvo renkamos aukos; pinigai visi pabiro, bet vėl surįnkom. – Mat kokių gerų ponų Lietuvoje buvo, kurie vienok atėjo jieškot duonos Amerikon. – Lai gyvuoja laisvė! lai prasminga laisvės.priešai! – Aukas paskiriam ne Durnovo tarnam, ale tikriem savo broliam, Lietuvoj socialistam-demokratam. Aukavusiems ištariu vardan revoliucionierių širdingą ačiu. – B.K. o d r a t a v y č i u s.

¶ Cleveland, O. – 22 balandžio čion atsibuvo teatras; perstatyta dramą «Ponas ir Mužikai», per pasidarbavimą 3-os LSPA. kuopos. Aktoriai savo roles atliko neblogiausiai, geriau reikalaut nebuvu galima, kadagi beveik visi pirmą sykį savo gyvenime lošė. Žmonių susirinko nedaug, vos apie 150 ypatų; tame skaitliuje buvo 30 latvių, kuriems įzanga buvo dovanoi; latvių buvo ir muzikantai, teipgi dainininkų choras, susidedantis iš 22 ypatų, kurie dainavo tarpuose aktų. Teatras ir dainos publikai patiko, ką liudijo delų plojimas; o ypač dainos: du sykiu buvo iššauktų per publiką paantrint dainas. Buvo latvių kalboje dainuotos visos tautiškairevoliucijinės dainos. Pabaigus teatrą, aktoriai padainavo vieną ir lietuvišką karišką dainą. Pelnas nuo teatro labai mažas: tikiety parduota tik 60; apmokėjus visas lešas, liko partijos reikalams 3.05. Tuli sąnariai dar po kelius centus paaukavo, taigi viso pasidaro 5.55; tą tai ir paskiriam partijai, kuri labai silpnai laikosi. Reikia tikėtis, kad ant toliaus vietiniai socialistai nepaliam darbuotis, kadagi visi – jauni, smarkūs ir pilni energijos. Teisybė, turi jie labai daug ir priešų, kurie kaip galėdami trukdo socialistų geresnius sumanymus, kas, žinoma, daro didelį kėblumą darbuojantiems. Paskutiniam laike čia susitvėrė neprigulmingas kliubas ir «kareivių» draugystė po vardu «Kareivių gvardijos Lietuvos sunų po apglobsta šv. Kazimiero Lenkų karalaicio draugystės». Jie turi uniformas ir kardus, kuriuos galanda, kad butų aštrūs ir galėtų nukapat socialistams galvas; esa «nė vieno socialisto nepaliksim gyvu, – visus ligi vienam išmušim». Kliubo kaip-kurie sąnariai teipgi ne pasilieka užpakaly kareivių, giedančių jau amžiną atilšį už dušias socialistų; rodos pora sąnarių ketina atsitraukt ir nuo socialistų partijos, tečiau mės nenusimjim netekę svyruojančių menkos vertės sąnarių; bet pas mus pasiliks smarkūs,

energij
teugė
priešų
sit, ka
kuopai
pos sąr
6 metu
visokiu
sigand
čių gas
mokrat
liū ir ei
ir tukst
turėtum
gu jie i
padaryti
atsakun
sys. – J
Soc. Pa
tuvoje g
v o l i u

Pli
Nau
Szentė
švęsta se
sipratusit
Linden I
me ką ta
se svieto
vaikščioja
su raudon
«Marseliet
jo svieto»
keletas re
lučių. Su
nes jokie
nekaip mę
šventę, be
žengystos,
tės čia gird
šita šventė
prie dalyva
klu linkam

Vakar
Virpeli
Jis prim
Kiek tai
Kovoj ut
Jis lyva,
Atelėž d
O ut ta a
Garbinga
Jis netrok
Tiktancil
O ly silniai
Mės teipgi
Juk syk j m
Kovot už li
Ir mus kap

energiški, kantrūs ir darbštūs, kurie įs-
tengė jau ir pirmiau pergalėt daugybę
priešų. Gal draugai socialistai pamisly-
sit, kad tikrai pavojus grėsia vietinei 3-i
kuopai? Ne! Aš pažįstu gerai 3-os kuopos
sąnarius, kurie gyvuodami čion per 6
metus, yra labai daug visko matę, su
visokiais persekiojimais grumęsi, o ne iš-
sigando. Taigi, neišsigasim ir dabar tuš-
čių gąsdinimų. Mūsų broliai, socialde-
mokratai Lietuvoje, nesibijo caro bude-
lių ir eina drąsiai skelbdami teisybę, kad
ir tukstančiais liekais sušaudytais, o mes
turėtum bijot keleto aklų fanatikų. Jei-
gu jie ir drįstų ką norint blogo mums
padaryti, tai juk yra čion tiesos, kurios
atsakančiai tamsunėlių narsumą užge-
sys. — Daug viso gero velydamas Liet.
Soc. Part. Amerikoje, ir revoliucijai Lie-
tuvoje gero pasisekimo, pasilieku, — Re-
voliucijonierius Gandras.

Pirmos gegužio atbalsiai.

Naugatuck, ir Union City, Conn. —
Šventė — I moji gegužio čion tapo at-
švęsta sekančiais: Susirinkę keletas su-
sipratusių vyrų į lietuvišką svetainę —
Linden Parke — pirmiausiai pasiaikiški-
nime ką ta diena reiškia ir kaip ji įvairio-
se svieto šalies yra švenčiama. Paskiaus
vaikščiojant (maršuojant) po svetainę
su raudona vėliava padainavom lietuvių
«Marselietę» — «Atsimeskim nuog seno-
jo svieto». Vėliaus buvo deklamavota
keletas revoliucijinių ir darbininkiškų eil-
učių. Susirinkime nedauk dalyvavo,
nes jokio rengimo nebuvo. Taigi nors ir
nekaip mes atšventėme tą teip brangią
šventę, bet visgi tik einame keliu pirm-
žengystos, nes pirmiaus panašios šven-
tės čia girdėtis nebuvo. Lai kitų metų
šita šventė patrauks daugiau lietuvių
prie dalyvavimo, ir lai ji bus mums žen-
klu linksmesnės ir laimingesnės busenos.

B. Žiurys.

Varpo aidas.

Vakarinis varpas slaudžia teip liudnai.
Virpėjims oro bangomis irias:
Jis primena mums, kaip baisūs laikai,
Kiek tai su svietu mus brolių skirias.

Kovoje už buvį, už laisvę savųjų
Jie žuva, krūta; pasaukauna
Atelėi draugų, brolių mylimųjų:
O už tą saltą tik grabą gauna.

Garbingas myris ir drąsos pridoda,
Jis netrokšta ilaury ir pagarbos:
Tūkstančiai šlis sėd' po žeme juoda,
O jų ainiai mielą laisvę naudos.

Mes teipgi sau ilaury nesigallėkim.
Juk syki mirsim — tą žinom gerai;
Kovot už laisvę visi prisidėkim,
Ir mus kapą puos nemarūs darbai.

E. Socijalistė.

Antrasis Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje Susivažiavimas.

Birželio 10, 1906, apie 9-tą iš ryto at-
sidarė 2-ras LSPA. Susivažiavimas, Ger-
geno salėje, 91 Grand str., Brooklyn,
N.Y.

Susivažiavimą atvėrė Centro Organi-
zatorius J.O.Szirvydas. Susirinkę atsto-
vai išrinko susivažiavimo vedėjus: pirm-
sėdį, J.O.Szirvydą; 1-ą sekretorių, A.
Bernotą; 2-ą sekr., J.Baltrušaitį; skai-
tytojus ir ištraukėjus įnešimų: A.Stanelį
ir P.Grinių; presos komisiją (reporte-
rius): Dr. J.Želvienį ir K.Rutkų. Per-
žiūrėjojus knygų: A.Kvederą, M.Jaku
bauską.

Atstovų pribuvo iš:

1-ma kuopa Philad. Pa.: 1. S. Man-
kus, 2. Marė Paznokūtė, 3. S.Andziul-
laitis, 4. A.Bernotas, 5. A.Kvederas, 6.
J.Rudzevičius, 7. J.Mirkuševičius, 8.
D.Dėvė, 9. P.Malinauckas.

2-a k. Scranton, Pa.: 1. K.Gilbaitienė.
3-čia k. Cleveland, O. A.Siderevičius.
4-ta k. Chicago, Ill. A.Žagaras.

5-ta k. New Britain, Ct. J.Danisevy-
čius.

11-ta k. Newark, N.J.: 1. A.Stanelis,
2. J.Krulik.

14-ta k. Baltimore, Md.: 1. P.Grinius,
2. J.Grinius.

16-ta k. Meriden, Ct.: S.Bakanas.

17-ta k. Brockton, Mass. J.Szunskis.

19-ta k. Brooklyn, N.Y.: 1. K. Liut-
kevičius, 2. J.Szukys, 3. A.Jurgelionis,

4. A.Ripinskas, 5. S.Taruška, 6. F.Vai-
vadziūtė, 7. B.Vaivoda, 8. J.Verbyla, 9.

J.Kardokas, 10. M.Jokubauckas, 11. K.

Armaliūtė, 12. J.Perkunas.

24-a k. Plymouth, Pa. Dr. J.Želvienė.

27-ta k. New Haven, Ct.: J.Vaitke-
vičius.

34-ta k. Waterbury, Ct. 1. J. Pruse-
laitis, 2. S. Senkus, 3. J.Grigas.

41-a k. Bridgeport, Ct. J.Sagevičius.

42-ra k. Easton, Pa.: 1. J.Jusaitis, 2.

K.Szeštokas.

Viso labo ypatičkai buvo persitę 15

kuopų; 39 atstovai. Iš Centro Komiteto

buvo šie: organizatorius J.O.Szirvydas,

sekretorius susinešimų J.Baltrušaitis, iš-
dininkas T.Andziulaitienė. Paviensis drg.

K.Rutkus. Viso Susivažiavime balsų 43.

Įnešimus prisiuntė šios kuopos:

6-ta Pittsburg, Wilm., Allegheny, Pa.

7-ta Rochester, N.Y.

9-ta Wilkes Barre, Pa.

12-ta Springfield, Ohio

(iš 16-tos) Wallingford, Ct.

25-ta Naugatuck—Union City, Ct.

37-ta Torrington, Ct.

40-ta Worcester, Mass.

Pirmas posėdis, 10 birž. prieš piet, už-

ėmė laiką skaitymais telegramų, pasvei-
kinimų ir įrašimų.

Telegramai pribuvo sekanti:

1. «Sveikinam Antrąjį LSPA. Suva-
žiavimą; tesikloja jam tarptautinėje lie-
tuvių proletarų gerovei darbuotis. — LS
DP. Centro Komitetas. Tilžė.»

2. «Garbingas seimas! Laimė ir liuo-
sybė tegyvuoja ant visados. Žuvis trokš-
ta vandens, paukščiai oro, o proletarijai
liuosybės. — A.Žilinskas ir J.Varnaitis.
Waterbury, Ct.»

3. «Garbingas seimas! Ateis galas ka-
runuotiems siaubunams, nuplėš darbinį-
kai jų apgavingas maskas. — Su didžiais
linkėjimais Ona Kulbokiūtė. Waterbu-
ry, Conn.»

4. «Draugai ir draugės! Gailu kad
kapitalistai privertė mane apleist kon-
venciją. Linkiu kuogeriausios kloties
proletarijams. Szalin demokratų ir kuni-
gų žabangai! Lai gyvuoja proletarijatas!
— S.Andziulaitis. Philadelphia, Pa.»

5. «Ateina Aurora su perkunijoms,
sutraukys mūsų varžančius retėžius ir per-
vers vilyčiomis karunuotus smakus. —
Su didžiais linkėjimais, P.J.Bagdanavy-
čius. Waterbury, Conn.»

6. «Garbingas 2-ras LSPA. Susivaži-
vimas ir pasiuntiniai! Su atyda svarsty-
kit socializmo reikalus. Tegyvuoja socia-
listiška valdžia! Tegyvuoja Lietuvos
savyvalda! Tegyvuoja laisvė, lygybė ir
brolystė! Szalin valdžia despotų! Szalin
carai ir biurokratai! Szalin kunigija pa-
laikytoja vergijos! — 16-tos LSPA. kp.
raš., J.Januševičius. Meriden, Ct.»

Beto keletas pavienių draugų prisiun-
tė laiškus, su įnešimais ir be, k.t.: 1. J.

Kancierius, Moyie, Kanada. 2. D.Kai-
ryš, Phil., Pa. 3. J.Klembauckas, Spring-
field, Ill. 4. S.Danilavičius, W.Lynn,
Mass. 5. V.Czerniauckas, Springfield,
Ill. 6. A.Stočkus, Torrington, Ct. 7. P.

Dubickas, Scranton, Pa. 8. Marė ir Si-
mas Mikalavičiai, Minersville, Pa. 9. J.

Gvazdikas, Spring Valley, Ill. 10. A.

Kiedis, Chicago, Ill. 11. J.Baniulis, Ke-
wanee, Ill.

Keletas ištraukų iš tų laiškų:

«Sveikas brangiausias 2-ras LSPA. Su-
sivažiavimas ir broliai delegatai! Darbuo-
kitės labai socialistų partijos. Ant jus,
draugai, pečių guli visas proletarijos sun-
kumas; jūs tik vieni matot tyrai ir trokš-
tat vargšų išganymo. Jūs žemės duona,
druska ir šviesa. Daug dar reikės jums
broliai iškentėt už žmonijos tiesas; bet
jūsų tyras mokslas pergalės visas sunke-
nybes. Teprasmenga ištvirkėlių buržuų
tvarka! Tedingsta visi karunuoti žmog-
žudžiai ir viską pikta gimdantis doleris!
Tegyvuoja tiesa, šviesa, meilė artimo,
brolystė ir lygybė! Teįvyksta seniai lau-

kiamas socializmas!» – J. Gvazdikas, Spring Valley, Ill.

«Sveikindams Jus, malonus draugai, – Siunčiu linkėjimus saldžius; Tegul Jūsų prakilnųs darbai Duos svetui malonus vaisius.

Szalin viso svieto siaubunai, – Tegul vargdieniai laisvę gaun; Lai kraugerius nutrenks perkunai, Ir seną jų tvarką sugriaun».

A.Stočkus, Torrington, Ct.

«Sveikas Antras Socijalistų Susivažiavimas! Draugai ir draugės darbininkai! Ypatingai moteris ir merginos, kurios jau esat motinoms arba dar busit joms. Jūs nors vaikus gimdyte ir jų idėjas nukįste, – patrijotus augįste ir tautas gaviųste; bet darbininkų luomas tol nardysis varguse, pakol neužstos socializmas!... Patrijotams: jūs nors liaurus augįste ir šarvus taisyte; tautas erzįste, piudyte ir kraujuos plukdyte; – bet apgavystės ir skriaudos žmonijoj tol neišnyks, pakol neužstos socializmas!.. Potetams: jūs nors poezijas rašyte ir senus lavonus gaviųste; luomas užlaikyste ir vargdienius ramįste; bet kerštai pasaulėje viešpataus tolei, pakol neįvyks socializmas!.. Valdonom: nors kunigai mokįs, profesoriai taikįs; valdonai valdys ir įstatymus taisy, – bet darbininkų luomas tol neturės liuosybės, kol neįvyks socializmas!..» – P.Dubickas, Scranton, Pa.

«Sveikinu visus brolius ir sesutes susirinkusius į šį 2-ą Susivažiavimą ir atjaučiu dvasioje tą patį ką ir jūs. Augki ir bujoki, viso svieto gerbiamasis, brangus socializme ir tarp mūsų brolių lietuvių! Teprasmerga visi Tavo priešai, kurie tik drįsta Tavo siekiams kenkti. Lai buna gėda ir paniekinimas tiems, kurie vargdienių luomą nori amžinai žavint. Tegul tampa sugėdinta pirmiausia mūsų kunigija, viešai einanti su valdžioms išvien, viešai sėjanti brolišką neapykantą tarp žmonių. Szalin jie iš mus tarpo!.. Socializme! Tu sau augki ir plėtokis po visus šio pasaulio kraštus, – svietui mokslą, tiesą ir lygybę teikdamas! Lai buna galas despotams ir tyronams! Tai aš linkiu iš širdies, V.Czerniauskas, Springfield, Ill.»

«Guodotini II-ojo LSPA. Susivažiavimo atstovai! Veliju jums, broliai, geriausio pasisekimo. Svarstykit reikalus mūsų, darbininkų, luomo; dirbkite su energija ateitei socialistiškojo surėdymo – visatinos laisvės, lygybės ir gerovės draugijoje. Netarkite nieko absoliutiškai, bet draugiškai, – palei tiesas prigimties ir mokslo. Socializmo mokslas tai žiedai, ant kurių auga vaisius mūsų ateinančios gerovės, Ant kiek mes, darbi-

ninkai, išsilavinime moksle, supratime mus luomo reikalų, ant tiek prirengsime geresnį ir draugijos surėdymą. Lai plėtojas socializmo mokslas! Lai įvyksta socializmo tvarka!» – J.Klembaucas, Springfield, Ill.

«Malonus draugai! Męs jums siunčiame širdingus velijimus pasisekimo, darbuotis nenuoalsiai ir sulaukt to didelio darbo gausius vaisius. Kad iš 700 draugų, priaugtų iki 3-čiam susivažiavimui į 7000, ir kad tas jūsų darbavimas ir pasišventimas pritrauktų visų varguolių darbininkų širdis prie savęs ir pabudintų iš tamsybės miego visus lietuvius darbininkus, o labiausiai moteris ir merginas. Męs nors dar neesam jūsų tikri draugai, neprigulim prie partijos, ale norim prigulēt ir but jūsų bendrais tam šventame socializmo darbe. – Su broliškais linkėjimais visiems draugams ir socialistiškai revoliucijai, Simas ir Marė Mikalavyciai. Minersville, Pa. – P.S. Prisiunčiu raudonų radastų kvietką, kai po ženklą meliēs ir prijautimo nenuoalsiams, ant socializmo dirvos darbininkams, keliantiems iš miego darbininkų luomą. – M.Mikalavycienė.»

Buvo dar ir daugelis laiškų, bet kadagi tuose vis tie patįs atkartojimai ir perilgi, o mūsų organe vietos per mažai, todėl atidedam į šalį. Skaitant sveikinius ir širdingus linkėjimus, daugelio atstovų akise ašaros išsiverzė. Apsireiške koks tai kiltas ir griaudus vienijimasi mislių, tarpe išskaidytų darbininkų po visus plačios Amerikos kraštus ir tarpe susirinkusių partijos atstovų. Kiekvieną telegramą ar laišką sutiko audringi plojimai delnų.

Tiek apie Susivažiavimo pradžia.

Perskaityta tapo per J.O.Szirvydą vienas referatas. Paskiaus perskaitė J.O.Szirvydas ir J.Baltrušaitis rezoliucijas, iš kurių tapo sutaisyta tam tikra viena rezoliucija, kuri ir patilps su laiku «K-je».

Iš svarstymų, referato ir rezoliucijų bei iš Susivažiavimo nuomonijų buvo renkama Partijos programai medega.

Partijos draugų, bent iš vardo, 760.

Peržiūrėtojai knygų išnešė raportą, kad nuo I-ojo LSPA. susivažiavimo (21 geg. 05) iki 10 birž. 06. Centro išdas perėjo tokią operaciją:

Įplaukė	\$ 1467.73
Išėjo	\$ 1449.53
Liko išde	18.20
«Kovos» Fondan	114.01
Viso išde	132.21

Darbai ir svarstymai traukėsi per dvi dieni. Jeigu butų buvę laiko, butų užtekę darbo ir trečiai dieni. Vienok darbininkų sąlygos vertė užbaigt greitesniai. Todėl panedėly pradėjus nuo pie-

tų, paskutinis posėdis traukėsi beveik iki 10-tos nakties, – be vakarienės, be pasilsų. Užbaigta skubinai, bet gražiai. Neminėsim čia darbų, kadagi jie patilps apdirbti skyrium, po atngalviu «nutarymų».

Metus žvilgį iš šalies ant atsibuvusio Susivažiavimo, matosi įspudingi ir linksmų ženklai. Czia nėra rejesčių apie padidinimus posmertinių, nėra varžymųsi urėdais, nėra intrigų «lyderiavimuos» – kaip kitose organizacijose. Pinigo žodis čion labai retai vartojamas, ir tai su nenoru ir baime, idant neįžeist draugų, kurie atvažiavo savais kaštais iš toliausių kraštų vieno idealo vedini – kovos už darbininkų buvį.

Partija žymiai paaugėjusi. Atstovai jau prasilavinę socializmo supratime. Ir tas viskas buvo atlikta be organizatorių, be raštų, be programo – vien tik su taja mažute «Kova».

Svarbiausias darbas šįmet Susivažiavime atliktas, tai apdirbimas programo ir konstitucijos. Tas dikėiai pastumės agitacijos ir organizacijos veiklumus. Beto didelė daugybė sumanymų apsvastyta ir padaryta nutarymus, kurie tilps savo laiku «Kovoje».

Pasveikinę trims aplodismentais mus brolius socialdemokratu ir atidavę garbą atsistojimu mūsų broliams krituosiems kovoje už laisvę Lietuvoje, bei prišaukdami amerikiečius draugus prie karštesnio, negu iki šiol darbavimosi, atstovai uždarė Susivažiavimą ir išvažinėjo į namus su vilčia vėla pasimatyti ateinančiuose metuose Waterbury, Conn., kur bus nedėdieny prieš 1-ą geg. 3-čias Susivažiavimas.

Revoliucijos šelpimo reikaluose.

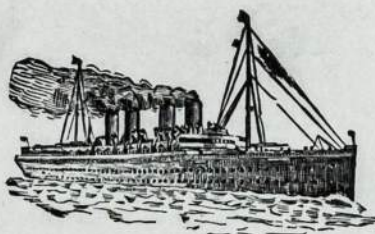
Perskaitę N 17 «Vien. Lietuv.» atskaitą C.K. Rev. Szelpimo ir patėmyję kai kuriuos neaiškumus, męs 14-ta LSPA. kuopa, Baltimorėj, radome reikalingu atsiliepti į CKRSz. geizdami paaiškini-mo tų patamsių. Pirmiausiai, toj atskaitoj garsinama nuo vardo kokio-tai C.K. Reikalų Tėvynės. Męs ne zinome, kur ir kada toks komitetas buvo išrinktas. Sprėzdami pagal pasirašiusius sąnarius to komiteto, męs matome kad šitas komitetas – tas pats, kuris buvo išrinktas 22-ą vasario Philadelphijoje, ir kuriam buvo duotas vardas C.K. Rev. Szelpėjų. Jeigu teip, tai męs norime kad tas komitetas vadjitus savę tuom vardu, kurį davė jam susivažiavimas Philadelphijoj.

Toliaus, išlaidose pagarsjta, jóg 74.78 užmokėta už parengimą «seimo» ir mass-mitingo ir \$ 12 «typewriting» «seimo» rezoliucijų. Kruvoje 86.78. Męs neesam

M. Rosenbaum,

SENIUSIA LIETUVIŠKA BANKA
Philadelphijoje, Pa.
PARDUODA LAIVAKORTES
ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentura geležinkelių tikietu

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

609 South 3-čia gatvė, Philadelphia, Pa.

KAD SERGI NENUSIMYK -- BUSI ISZGYDYTAS —

Pirmiaus kreipimosi prie kokio daktaro, pažink savo ligą ir priežastis pamatėskai, kad koks daktaris bile kur ar šundaktaris ne'suncė ligą neiškaltetų, už tai reikalauk — atsiusdamas 10 centų stem-poms, gausi knygą parašytą profesoriaus *Dr. E. C. Collins* ir perskaityk apie savo ligą skyrius su acyda Knyga į 128 puslapiu

Vadova ing

Sveikata

Joje randasi dideli kolioruoti paveikslai sudejimo žmogaus kuno ir naujai dađeta 11 apsiereikimu gemanio kudikio pas motiną viduriuose. Ta knyga naudinga sergantiem ir sveikiem

Dr. E. C. Collins Medikalizskas Institutas yra seniansias Amerikoje ir žemiaus minejamas ligas, greičiansei šu geriansia pasekme išgydo, — nuo plaučiu ligos, kosulio, kepenų, inkstu, viduriu ligos, kraujo nečystumo, galvos skandėjimo, diegliu ir reumatizmo; skuros [odos] ligas ir niežėjimą, lytiškas silpnybes, slaptas ligas vyrų ir moterų, seklos nubėgimą, saužugystę su jos visais apsiereikimo vaisiais, nervu ligas, abelną nusilpneįmą, kataro (slogos), puslės, galvoj spieįmą, miegustumą, geltliges, skausmingas moterų mensesines ir baltasias antdrapanes, užsikrečiamas piktas ligas, kaip ir kitas kurios ant nelames žn.oniu ir kankinimo atsiranda, į umą laiką. Atsišank tuojaus, nes —

Dr. E. C. Collins Medical Institute yra Specijališkas daktaras visada ant kožnos ligos. — Del kožno apsilpninto ligom, Specijališkas vaistai tampa sutaisyti po ištyrimo ligos ir išsiunčiami po Suvienytas Valstijas visur, Canadą, Mexicą ir visą pasaulę.

Rašant adresuok: **Dr. E. C. Collins Medical Institute,**
140 W. 34-th str. New York City.

Atsišankiantiems asabiškai ofleas (tarp Broadway ir 7-tos Ave.) atdaras kasdien nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Vakarais: Utarninke, Seredof ir Pėtninčioje nuo 7 iki 8 val. Nedėlioms: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Atkreipiu atyđą savo draugų ir vientaučių lietuvių, kad mės apturėjome dabar didžiausį pasirinkimą

➔ **Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.** ➔

➔ **NAUJAUSIOS PAVASARIO MADOS.** ➔

Viską tą parduodam labai prieinamoj prekeį.

Prosinam ir taisom vienus metus **UŽ DYKAI!**

L.Freedman & Son.

➔ **VIENA PREKE** ➔

➔ **Drapanu, Skrybeliu ir Czeveryku.** ➔

Kampas South ir 4-tos.

TEMYKITE!

Vienatinė lietuviška Aptieka

P. Rovno,

Kampas 3-čios ir Monroe arba
724 So. 3-rd str. Philadelphia Pa.

Toje aptiekoje viską galima gauti, kaip ir sename krauj: tikras Pain Expeleris, Gumbo, Bobro, pilvo ir anodino lašai; Kinder Balsamas; dielės ir bonkos; visoki kvėpalai, muilai ir visoki kosmetikos daļgtai, vietiniai ir iš užsienių; receptai sutaisomi iš geriausių kemiškų padarinių sulyg daktaro nuorašų. Prie to duodasi kiekvienam nesveikam higijeniškos rodos. Aptieka atvira dieną ir naktį. Sneka visokiais liežuviniais.

NAUJIENA! NAUJIENA! H.MEDOFF'O tikra Lietuviška TRAJANKA

Turiu atkreipti atyđą, kad kiekviena moteriškė visados privalo turėti tikrą Lietuvišką Trajanką namuose. Trajanka yra padaryta iš 29 visokių augalų ir šaknių iš tėvynės; geriausia ir pasekmingiausia nuo visokių apsilpnimų ir skilvio negalių.

Teipgi gaunama MEDOFF'O REUMATIC, puiki gyduolė nuo visokio būdo reumatizmų ir MEDOFF'O STOMACH BITTERS, kuri išgydo visokias skilvio ligas.

Adresuokit:

H. Medoff

PHARMACIST AND CHEMIST

151 Metropolitan ave. Brooklyn, N.Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA.

Joffe & Wolff.

3-čia ir Bainbridge Str.

PHILADELPHIA, PA.

Prilaikome visuomet krautuvėje grynus vaistus, visokias europėjizskas šaknis; teipgi turime: Severos gyduoles, Groblevskio, Treinerio Kartųį vyną, Pain expellerį, šviežias dieles. — Užkvičiame visus lietuvius lankyti į mūsų sąkrovą. Receptus sutaisome su didžiausia atyda.

Christijonas PFAFF.

Pardavėjas vyno ir visokių degtinių; bonkoms, tuziniais ir baksais. Prašau lietuvius nepamiršt adreso:

S.E. Cor. Passyunk Ave., & Catharine str.,
Philadelphia, Pa.

**Shepherd's
APTIEKA**

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.,
Philadelphia, Pa.

VIENATINIS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

JULIUS CALMIN

Visoki skanqs švieži gėrimai: alus, degtinė, vynas, likerai; pulkqs cigarai.

400 Mechanic st., Camden, N.J.

Bell 'Phone, 808-x E. 'Phone, 1033-A.